

ח ס ו י

25.3.65, יום ה' כא' אדר ב'

בעשר באו הנה דד. אדולף פרוידנברג, אשחז זבחו רוח. לבברה פרוידנברג
אה בגבעה ברנר ולטר ליפמן. אביה חסיד דתה זבב דה אחיה, אבל הוא חזר ליהדות.
הנ היו בארץ בשנה 1958. בראייה המלחמה נדדה משמחהו לאנגליה. הוא כהן פרוסטסטנטי.
שוחחנו על יהדות והנצרות ועל ישו. הוא יודע קצת עברית. היה גם בלבנון, בפגז עם
פליטים. כולם פוסליטים. חלק מהם מעורבים בחיי הכלכלה של לבנון, חלק חי בצדקה.
בלבנון יש 60.000 פליטים.

- באחה עדה ורבע הגיעה הנה רוח בונדי ואישתה רפאל בשן. הוא הביא לי
ספרו על ראיונות. בו גם ראיון עם מולה. הראיון שלה משכיל דבר השבוע. הייתה
פעם "בסירה אחת" עם שלום רוזנמלד. זוכרני הוויכוח בכנסת על שידורי קול ישראל
של רוח בונדי. היא נצטיירה בראשי במחנה "פראיה". הראיון יומיץ בדבר השבוע
בסוף השבוע הבא. אכלו איתנו יחד במזד האוכל של הקבוץ.

- אמש הגיעה במחנה עם משלחה של החנוכה המקצועית בהולנד. עםם מחולק
לשלוש קטליים, פרוסטסטנטים, בלי אמונה. יש גם שלוש חנוכה מקצועיות

סוציאליסטיות, קטליות ופרוטסטנטיות. יש ביניהם שתוף מעולה. עכשיו יש

משבר בממשלה בגלל טלויזיה. הם לא השתתפו בקואליציה, יתכן שמעכשיו ישתתפו

במקום הליברלים שהם למעשה שמרנים. לא כמו באנגליה. אין להם סיכוי לקבל רוב

בבחירות שיתקיימו בשבוע הבא. למדתי מהם שהם הולנד אין פירושה ארץ גבוהה,

אלא ארץ עצים - אל זה עץ. הם קוראים לה נידללנד. יבוש הים התחיל לפני

אלפיים שנה. ימשיכו עוד 15 שנה (לא יותר?)

- לפני הצעדה הגיעו הנה אריה בהיר ויוסף יעקבסון. כל הבוקר עשו במדרשה.

הם מודאגים מחוסר אמצעים לבנות הסמינר. גם צביון הביע אמש דאגה זו וביקש

שאברר עם יעקבסון שיתן כסף, אמרתי לו שאיני מסוגל לדרוש כסף מאנשים.

כשהגיע זמן הצעדה שאלתי אם הם מוכנים להילוות אלי. שניהם הסכימו. לאורך

הצעדה גסינו לברר המצב הכלכלי במדינה. יעקבסון רואה שחורות. התעשייה שלנו

התישנה. דרוש ציוד חדש, אימון יותר ממוכלל, הנהגה משופרת. באמריקה המציאו

מכונה שהופכת צמר בלי טויה ואריגה לשמיכות. תעשייתנו אינה כה החזרות בשווקים.

הוא הקים בית תרופה בטנגנייקה שהשתמש בחמרים שלנו. נחוץ לנו ידע אמריקני.

אין מסורת תעשייה. - שאלתי מדוע מצליחה התקלאות שלנו? - ענה: אלף - יש מסורת

של חמשים שנה, בית - מלבד הדירים - בעיקר בשביל צריכה מקומית. בארה"ב מייצרים

תפוזים בעיקר בשביל מיץ. חבל בשור טוב מאוד לפי הדר, יותר מכל שטח אחר, אבל

אין מים. - כשעשינו שלושה סבובים נסעו לת"א, השלמתי לבדי הסיבוב הרביעי.

26.3.65, יום ו' כב' אדר ב'

הודיעו לי שמת מיכאל, הלוויה או היום אה"צ או ביום א' 4 אה"צ.

הגיעו 50 נשי הדסה ואישיהן. שיחה של שעתיים על חינוך, לימוד הנך

(זה חוג לומדות הנך) היסטוריה יהודית, יחודה, ערכים יהודים ואונשיים.

נוכח גם גבריהו.

- הודיעו כי הלוויה ביום א'.

27.3.65, שבת

כתבתי מכתב חשובה לאפרים דייזנר על מאמרו בקובץ קבוצו (רמת יוחנן)

על הפרשה.

בחנתי ההבדל שבין עשרה הדברים בשמות (כ' 2 - 14) ודברים (ה' 6-18),

ההבדל העיקרי על שמירת השבת. בשמות הנימוק "כי ששה ימים עשה ה' את השמים

וכו", על כן ברך ה' את יום השבת ויקדשהו". בדברים אין זכר לבריאת הארץ אלא:

"למען ינוח עבדך ואמתך כמוך. וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים וכו' על כן צוך

ה' אלוקיך לעשות את יום השבת. שאר השינויים קלים (אמנם בשמות כג 12 נאמר:

ששה ימים תעשה מעשיך וביום השביעי חשבת למען ינוח שורך וחמורך וצא וינפש

בן אמתך והגר